

Geel, Paddenhoek

Programma van Maatregelen

Auteurs:

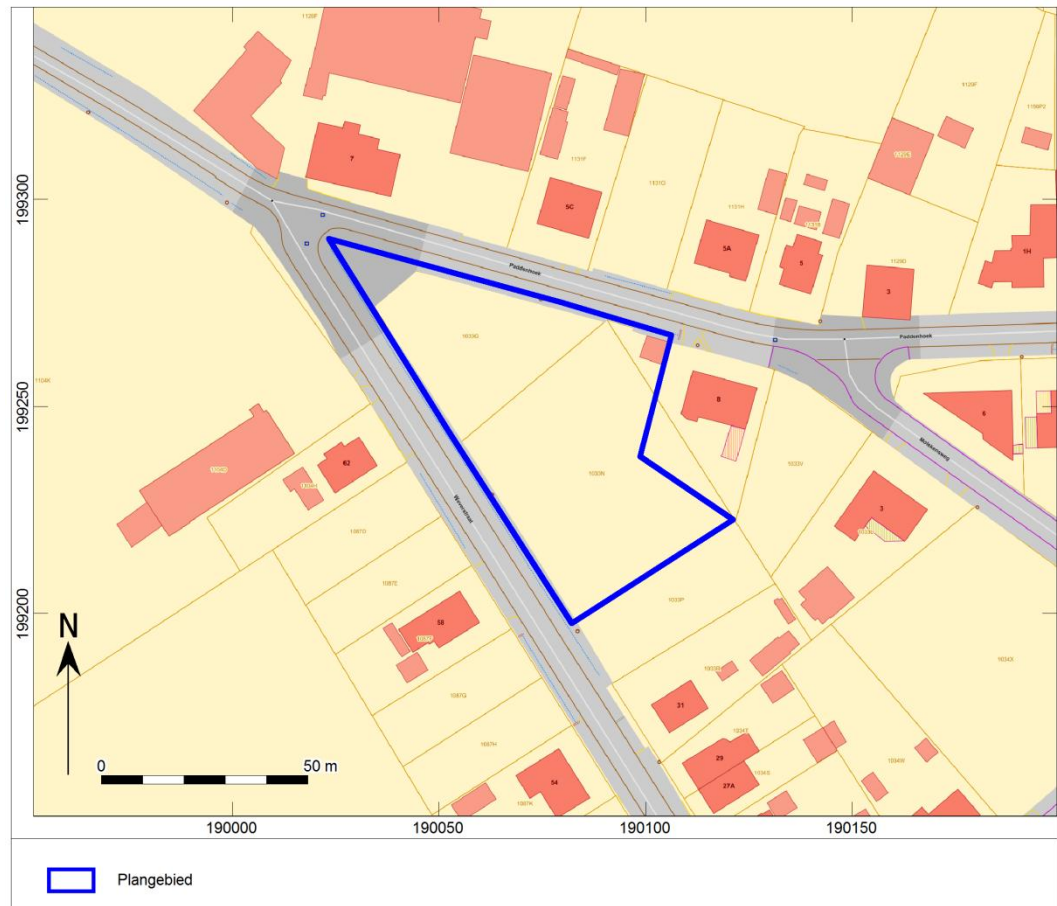
B. Belis (veldwerkleider)

Autorisatie:

P.L.M. Hazen (OE/ERK/Archeoloog/2015/00072)

1 Inleiding

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in april 2018 een nota opgesteld naar de archeologische waarde van een terrein gelegen aan de Paddenhoek te Geel (afb. 1). De nota bestaat uit een proefsleuven onderzoek dat volgt op een eerder bureauonderzoek uitgevoerd in juli - september 2017. Het proefsleuven onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen verkavelingswerken.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

2 Gemotiveerd advies

2.1 Volledigheid van het onderzoek

Voor het plangebied is in het reguliere traject een bureauonderzoek uitgevoerd en in het uitgestelde traject aangevuld met een proefsleuvenonderzoek. De resultaten worden hieronder per onderzoeksfase kort besproken.

2.1.1 Bureauonderzoek

Het bureauonderzoek toonde aan dat het projectgebied een zeker potentieel heeft op sporen en vondsten uit het verleden.¹

Er zijn een aantal CAI-meldingen terug te vinden rond het plangebied. Het gaat vooral om meldingen over Laat-Middeleeuwse en Nieuwe Tijd gebouwen. Verder zijn er enkele Romeinse munten vermeld die gevonden zijn door middel van metaaldetectie. Er is ook een steentijdafslag en een ijertijdspeerpunt gevonden in de nabijheid van het plangebied.

¹Schoups, 2017.

Verder is op 18^e eeuwse historische kaarten te zien dat het plangebied gebruikt werd voor landbouwactiviteiten.

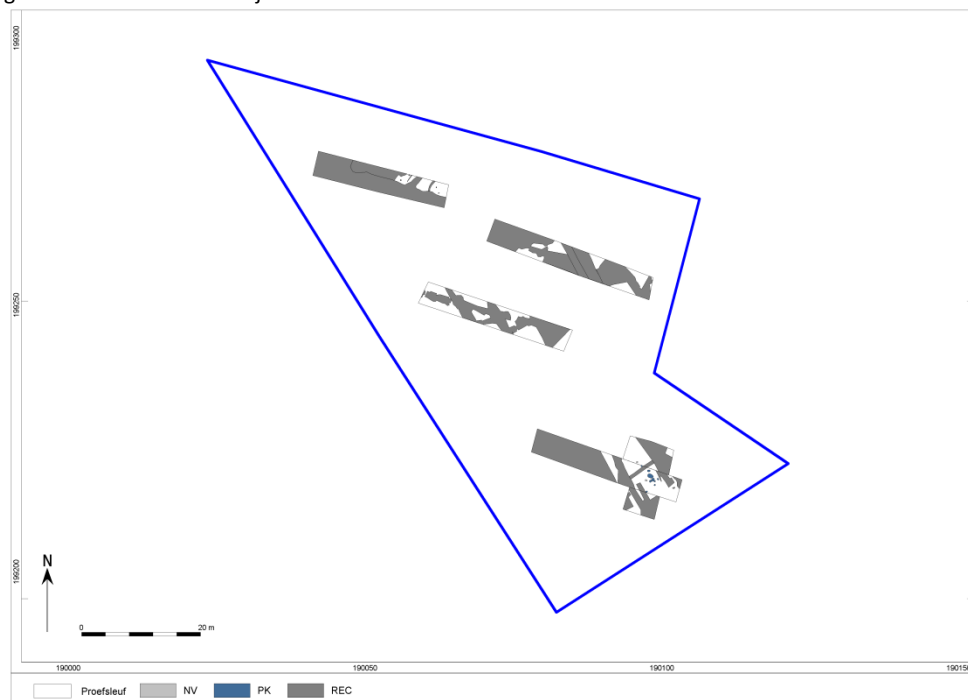
De bodemkaart karteert het plangebied binnen een matig droge lemige zandbodem. Bodemtype Scm(B) komt voor in het gehele plangebied. Dit bodemtype is een matig droge lemige zandbodem met dikke antropogene humus A-horizont. Dit is een bodem waarbij, door het eeuwenlange gebruik van pluggen de A-horizont een dikte heeft van minstens 60 cm.

Op basis van de bovenstaande gegevens kon worden gesteld dat het plangebied onvoldoende onderzocht is en dat de kans op eventuele archeologische sporen aanwezig is.

2.1.2 Proefsleuvenonderzoek

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd op vrijdag 20 april 2018 (afb. 2). Tijdens het onderzoek werden enkele sporen aangetroffen. Het gaat hier om een aantal paalkuilen, die geen vondstmateriaal bevatten. De sporen zijn matig tot goed bewaard gebleven. Er konden geen structuren herkend worden. De rest van het plangebied is zwaar verstoord. Ondanks dat de natuurlijke bodemopbouw op sommige plaatsen nog bewaard is gebleven, is het duidelijk dat het grootste deel van het archeologisch vlak zwaar en diep verstoord is. Aan de hand van enkele diepe profielkolommen in de verstoringen bleek dat deze de bodem tot ca. 1 meter diep verstoord hebben. Doordat de bodemopbouw op bepaalde plaatsen nog bewaard is gebleven, kon de diepte van het archeologisch vlak bepaald worden, namelijk ca. 50cm diep. Volgens een buurtbewoner die het land bewerkte zijn de verstoringen afkomstig van maïssilo's die ingegraven werden met behulp van de kraan.

Concluderend kan gezegd worden dat ondanks het aantreffen van enkele sporen het grootste deel van het plangebied zwaar verstoord is geraakt. Hierdoor zullen eventueel aanwezige nederzettingssporen grotendeels verdwenen zijn.

Afb. 2. Allesporenkaart van het proefsleuvenonderzoek werkput 1 tem 6.

2.2 Impactbepaling

Het doel van de geplande werken is om de gronden aan de Paddenhoek en de Weverstraat te verkavelen in functie van woningbouw. Vijf van de zeven loten worden voorzien voor vrije bebouwing. Lot 1 en 2 worden echter voorzien voor halfopen bebouwing. De oppervlakte van de loten varieert van 436m² tot 803m². Het plangebied zal verstoord worden ten gevolge van de fundering- en bouwwerken, maar ook door de aanleg van ondergrondse infrastructuren zoals kabels en leidingen. De diepte van de bodemingreep hangt af van de

latere bouwaanvragen en is momenteel dus nog niet gekend. Er is dus niet geweten of er al dan niet kelders aangelegd zullen worden onder de nieuwe woningen. Hierdoor kan er enkel uitgegaan worden van een minimumverstoring van 0,8m –mv.²

2.3 Potentieel tot kennisvermeerdering

Vervolgonderzoek biedt door de zware verstoringen die reeds aanwezig zijn in het plangebied zeer weinig kans op kennisvermeerdering. Het overgrote deel van het archeologische sporenverband is reeds verdwenen. De kost van een archeologische opgraving weegt niet op tegen de geringe kenniswinst.

2.4 Bepaling van de maatregelen

Op basis van het bureauonderzoek werd op het terrein een geringe kans ingeschat voor sporen vanaf het Neolithicum tot de Late Middeleeuwen. Rondom het onderzoeksterrein zijn enkele relevante vondstmeldingen gedaan. De meerderheid van de meldingen hebben te maken met bouwwerken uit de Late Middeleeuwen/Nieuwe Tijd. Deze liggen voornamelijk in het noordwesten op hoger gelegen gebied. (CAI 102996, CAI 102998, CAI 103000, CAI 103002, CAI103003 en CAI 103015)

Rond het plangebied zijn nog enkele vondstmeldingen gedaan, op ongeveer 1360 en 1370m op een hoger gelegen gebied in het zuidwesten werd op twee locaties een Romeinse munt gevonden (CAI100939, CAI101076). Op 990 meter van het plangebied werd een afslag uit de Steentijd en een speerpunt uit de IJzertijd(CAI101933). Deze vondsten werden aangetroffen in de omgeving van de Grote Nete.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden enkele sporen aangetroffen. Deze sporen situeren zich tussen de verstoringen die over het gehele terrein terug te vinden zijn. Deze verstoringen afkomstig van landbouwactiviteit uit de 20^e eeuw hebben het overgrote gedeelte van het plangebied diep verstoord.

Vervolgonderzoek in het plangebied biedt daarom weinig tot geen potentieel tot kennisvermeerdering. Door de diepe verstoringen op het plangebied is geen aanleiding voor een vervolgonderzoek. Het Vlaams Erfgoed Centrum adviseert dan ook om het plangebied vrij te geven. Daarmee vormt het prospectief onderzoek met ingreep in de bodem (in de vorm van proefsleuven) het einde van het onderzoek voor het plangebied Paddenhoek te Geel.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.

² Schoups, 2017